

væsen, naar det godtgøres, at der paa forsværlig Maade er sørget for Undervisningen, og at Statens Krav til Undervisningens Fremme i alle Henseender i øvrigt sfer Fyldest. Man kan være overbevist om, at ingen Kommune vil affsedige en Lærer, naar den er forpligtet til at give ham $\frac{2}{3}$ af hans Løn som Pension, med mindre der er særegne Omstændigheder, der bevirke, at Befolkningen foretrækker at bringe et saadant Offer for at beholde Læreren og den offentlige Skole. Til disse Bemærkninger skal jeg foreløbig indskrænke mig, idet jeg paa Mindretallets Begne skal anbefale Vædringsforslagene Nr. 7, 14, 17 og 36 samt Underændringsforslag Nr. 33 a., ligesom jeg skal tillade mig at anbefale mine egne Vædringsforslag under Nr. 15 og 39.

Scharling: Under Udvalgets Forhandlinger om den foreliggende Sag har jeg modtaget det bestemte Indtryk, at man fra alle Sider ønskede, at denne vigtige Lov maatte kunne gennemføres i denne Samling. Desuagtet foreligger Betænkningen nu i en saadan Skikkelse at det i alt Fald forekommer mig, at Udsigterne for dens Gennemførelse i denne Samling ere lidt mindre lyse, end jeg kunde ønske, i det ærede Medlemmer af Udvalget ikke have kunnet modstaa Fristelsen til at drage en Mængde Spørgsmaal, som vistnok med Forsæt vare holdte udenfor Lovforslaget, ind under dets Ramme, og derved give det et langt videregaaende Indhold, end det ved sin Forelæggelse havde. Det er ikke mindre end en halv Snees forskellige og ret vidtrækkende ny Spørgsmaal, som ere dragne med ind under Lovforslagets Ramme. Der er Spørgsmaalet om et nyt Mulktsystem, der er Spørgsmaalet om et nyt Grundlag for Religionsundervisningen og endog om dens delvise Vortfalden, om Læremidlernes Anskaffelse, om Skolekommissionens Ordning og Myndighed, om Børnernes Bospisning i Skolen, om midlertidig Nedlæggelse af Skoler, om Læreres Affsedigelse, om Afsløstning af Offer og Accidenser, om Indførelse af Skolepenge-systemet, om Reglerne for den private Skole, og om Statsunderstøttelse til den private Skole og dens Lærere. Nogle af disse Forslag ere ganske vist kun Mindretalsforslag, og til Dels stillede af saa smaa Mindretal, at der vel næppe er Udsigt til, at de gaa igennem ved den Behandling, men selv om vi se bort fra dem, er det en ikke saa ubetydelig Række Spørgsmaal, som saaledes nu ere bragte ind under Lovforslagets Ramme, og som tør forudsettes at ville gøre dets fortsatte Gang igennem Rigsdagen noget mere trang, end jeg for

mit Vedkommende kunde ønske, især naar vi tage Hensyn til det Tidspunkt, hvorpaa vi befinde os, og til det Tidspunkt, paa hvilket det vil kunne blive oversendt til det andet Ting. Jeg for mit Vedkommende har derfor anset det for rettest at stille mig ret tilbageholdende lige over for de fleste af disse Forslag, ikke blot fordi jeg ved de fleste af dem ogsaa har haft nogle reelle Betæneligheder, men selv hvor disse ikke vare af overvejende Betydning, fordi jeg har frygtet for, at det kunde berede Lovens Vanstueligheder, naar saa mange forskellige Spørgsmaal søgtes inddragne under den. Det maa nemlig erindres, at til disse ny Spørgsmaal, som ere fremdragne, komme endvidere ret indgribende Forslag om Vædringer paa et Par vigtige Punkter, navnlig med Hensyn til Forslaget om Raldelsesmaaden og med Hensyn til det Tilshyn med Skolelærerne, som er foreslaet i Forslaget, ligesom der med Hensyn til selve Lønningerne og Statsbidraget ogsaa er stillet Vædringsforslag, som dog ere mindre indgribende. Af de store ny Spørgsmaal, der ere blevne rejste, har jeg for mit Vedkommende derfor kun ment at kunne tiltræde Forslaget til et nyt Mulktsystem, idet det forekommer mig, at dette i det hele har Fortrin for det bestaaende, om jeg end ikke er blind for, at det ogsaa har nogle svage Sider. Jeg er noget bange for, at det vil gaa med de her foreslaede Mulktter som med de fleste Straffebestemmelser, hvor der er et betydeligt Spillerum mellem Minimum og Maksimum, at man gennemgaaende holder sig til Minimum eller i alt Fald kommer saa lidt derover, at Maksimum egentlig staar ret ørkesløst. Det, som for mig har været Hovedsagen ved dette System, er at kunne saa Mulktterne fastsatte saaledes, at det ikke bliver en ligefrem Spekulation for Forældre og navnlig for dem, der benytte Børnernes Arbejde som Lønnet, om de ikke kunne staa sig ved at betale Skolemulkterne og holde Børnene fra Skolen. Dette tror jeg vil kunne forhindres ved det her foreslaede System, naar det anvendes paa rette Maade, og det er for saa vidt vistnok afgjort et Fremskridt fra det bestaaende. Skønt jeg som sagt har nogen Betænelighed ved enkelte af Bestemmelserne, har jeg derfor i det hele troet at kunne slutte mig til det øvrige Udvalg, som saaledes er enigt om dette Forslag. — Ligeledes har jeg ment at kunne slutte mig til Forslagene om Vædringer til § 1, der saaledes ogsaa fremtræder som Forslag, stillede af det hele Udvalg, uagtet jeg for mit personlige Vedkommende vilde foretrække Lovforslagets Bestemmelser. Men ligesom jeg paa den ene Side ikke har ønsket at gaa